

SZOTÁK SZILVIA

Imre Samu Nyelvi Intézet, Alsóőr (Imre Samu Linguistic Institute, Unterwart, Austria)

„TUDOK SPRÉHN DÁITS”

A NYELVJÁRÁSOK PRESZTÍZSE AUSZTRIÁBAN ÉS A MAGYAR DIALEKTUS

„TUDOK SPRÉHN DÁITS”

THE PRESTIGE OF DIALECTS IN AUSTRIA AND THE PRESTIGE OF HUNGARIAN DIALECT

A magyar mellett sok más nyelvről is elmondható, hogy anyanyelvként nem egy országra koncentrálódik. A németre is igaz ez, amelynek Németországon, Ausztrián, Svájcban és Liechtensteinen kívül több országban is hivatalos státusza van. Clyne hatásának köszönhetően egyre elfogadottabb a germanisztikában a német nyelv pluricentrikussága, amely magában foglalja, a német nyelv legalább három fő variánsának (a németországi német, az osztrák német és a svájci német) létezését és elismerését. Ezen túl Ausztria kilenc tartományában számos területi változat él, s ezek mindegyike teljesen elfogadott a társadalomban, amely leginkább az ausztriai német nyelv sokszínűségét és a társadalom nyelvi toleranciáját igazolja.

Erősen nyelvjárásias (és kontaktusos) az Ausztriában élő őrvidéki magyarok nyelvhasználata, amely egyszerre őrzi a több évszázados archaikus jegyeket és hordozza magán az államnyelvi hatásokat. A helyi standard a nyelvi vitalitásából fakadóan nem tudott kialakulni.

Előadásomban többek között arra keresem a választ, hogy milyen attitűdökkel rendelkezik a burgenlandi kétnyelvű beszélőközösség egy olyan hazában, amelyben a dialektus használata általánosan elfogadott, használatához nem társul negatív konnotáció. A szakirodalmi áttekintésen túl a rendelkezésemre álló szociolingvisztikai interjúk elemzésével és egy kérdőíves vizsgálat következtetéseivel járom körül a címben feltett kérdéskör dilemmáit.